

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 601
van **LUDWIG VANDENHOVE**
datum: 18 juni 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Schuldenproblematiek - Samenwerking OCMW's en gerechtsdeurwaarders

Sinds begin dit jaar heeft de stad Antwerpen een engagementsverklaring afgesloten met de Antwerpse arrondissementskamer van gerechtsdeurwaarders om de samenwerking tussen het OCMW en de gerechtsdeurwaarders te verbeteren. De bedoeling is om alle schulden op die manier globaal in kaart te brengen. De stad Antwerpen is tevreden over deze samenwerking. Modero Gerechtsdeurwaarders zou het systeem verder willen uitrollen over Vlaanderen en België.

Vanuit de sociale sector en het werkveld, onder andere vanwege het Steunpunt Mens en Samenleving (SAM), komen er een aantal veeleer kritische beschouwingen. Naast een resem technische, inhoudelijke en juridische vragen gaat het over het eventueel in gevaar brengen van de privacy, de mogelijke stigmatisering en eventuele belangenvermenging. Zij vragen vooral dat de overheid een belangrijkere rol zou overnemen.

1. Hoe evalueert de minister dat project?
2. Voorziet hij in een evaluatie of een betrokkenheid om het eventueel over heel Vlaanderen te laten ontplooiën?
3. Hoe staat de minister tegenover de kritieken uit het werkveld en is hij van plan vanuit Vlaanderen een bepaalde grotere rol op te nemen in het kader van de schuldbemiddeling?
4. In welke mate ziet de minister in de schuldenproblematiek en de schuldbemiddeling items om op te nemen in zijn armoedebel beleid?

ANTWOORD

op vraag nr. 601 van 18 juni 2020

van **LUDWIG VANDENHOVE**

1. Het gaat hier om een project geïnitieerd door 1 lokaal bestuur op beperkte schaal. Het OCMW van Antwerpen heeft een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met 1 gerechtsdeurwaarderskantoor Modero. Op die basis wisselen dit OCMW en Modero gegevens uit over cliënten met een schuldenlast, met als doel de bijkomende gerechtsdeurwaarderskosten voor de schuldenaar te beperken en voor de betrokken schuldeisers zoveel mogelijk afbetaling van schulden te bekomen.

Mijn administratie noch ikzelf hebben al een evaluatie vanwege het OCMW Antwerpen ontvangen. Ik kan hier op dit moment dan ook geen uitspraak over doen. Ik besef wel dat Modero naast haar wens om het beroep van gerechtsdeurwaarder ook deels een sociaal luik te geven, zeker ook een commercieel belang heeft. Het gaat immers om een bedrijf met een economisch belang dat winst wil maken. De missie van Modero verschilt in grote mate van de schuldhulpverlening en schuldbemiddeling aan kwetsbare cliënten, zoals deze deskundig geboden wordt door de 312 erkende instellingen voor schuldbemiddeling. Dit dient m.i. bij een evaluatie mee in ogenschouw genomen te worden.

Daarnaast is dit niet het eerste en niet het enige project waarbij lokale besturen overeenkomsten maken met gerechtsdeurwaarders of incassobureaus in het kader van een minnelijke invordering, beperken van kosten of andere maatregelen.

2. In het zeer korte tijdsbestek om op uw vraag te antwoorden, kon mijn administratie alvast beknopt dit project van OCMW Antwerpen en Modero bespreken met het OCMW Antwerpen: tot op vandaag blijkt dat enkel OCMW Antwerpen positief staat tegenover dit project en de eventuele realisatie van een platform voor gegevensdeling tussen gerechtsdeurwaarders en schuldhulpverleners-schuldbemiddelaars. Bij de andere 311 erkende instellingen voor schuldbemiddeling is er geen vraag om mee te werken aan de totstandkoming van een uitwisselingsplatform voor gerechtsdeurwaarders en OCMW's. Vooraleer het te hebben over een eventuele uitrol over heel Vlaanderen, wens ik dan ook eerst na te gaan in welke mate andere erkende instellingen voor schuldbemiddeling (OCMW's en CAW's) bereid zijn om hierin mee te stappen. Daarnaast wijs ik er ook op dat er verscheidene voorbeelden zijn voor een meer sociale schuldinvoering.
3. Het Steunpunt Mens en Samenleving heeft in haar overleggroep schuldbemiddeling - waarin de erkende instellingen voor schuldbemiddeling en de samenwerkingsverbanden schuldhulpverlening (Budget In Zicht) vertegenwoordigd zijn - een nota opgemaakt met inhoudelijke opmerkingen bij dit initiatief, inclusief een door de erkende instellingen voor schuldbemiddeling gedragen alternatief voorstel voor de ontwikkeling van meer samenwerking tussen gerechtsdeurwaarders en schuldhulpverleners, dat aan de noden van de kwetsbare doelgroep mensen in schuldenlast tegemoetkomt.

Ik zal de evaluatie van de overleggroep schuldbemiddeling grondig bestuderen, evenals de mogelijkheden die het door SAMvzw voorgestelde alternatief biedt.

Ik wens wel nog aan te stippen dat er momenteel nog geen wettelijke basis bestaat die toelaat om met een dergelijk uitwisselingsplatform voor gerechtsdeurwaarders en

schuldhulpverleners te werken. Het wetsvoorstel betreffende tijdelijke en structurele schuldhulpverlening, ingediend door Christoph D'Haese en Melissa Depraetere in de Kamer op 17/6/2020 wenst naast de regeling van corona-gerelateerde schulden vanaf artikel 10 ook een wettelijke basis te bieden voor de realisatie van een platform voor de gegevensuitwisseling tussen gerechtsdeurwaarders en OCMW's. In artikel 10 van dit wetsvoorstel wordt de invoeging in het Gerechtelijk Wetboek van een nieuw artikel wettelijk verankerd – namelijk artikel 1390octies.

Indien er in de toekomst een wettelijke basis zou komen, die toelaat om met een uitwisselingsplatform te werken, zal de implementatie ervan behoedzaam, doordacht, geleidelijk en goed voorbereid dienen te gebeuren. Ik stel ook vast dat hierover verre van eensgezindheid bestaat en er door SAM en andere vragen gesteld worden.

4. Ik blijf inzetten op kwalitatieve schuldhulpverlening en schuldbemiddeling voor de meest kwetsbare doelgroepen in schuldenlast, alsook op preventie van schuldenlast. De erkende instellingen voor schuldbemiddeling (OCMW's en CAW's) bieden schuldhulpverlening aan voor de (kwetsbare) doelgroepen vanuit de kwalitatief nodige tandemwerking maatschappelijk werker en jurist. Zij doen daarnaast ook aan preventie en nazorg, om mensen in staat te stellen om op een duurzame manier uit schuldenlast te blijven.

Daarnaast blijf ik ook de 11 samenwerkingsverbanden van erkende instellingen voor schuldbemiddeling, BudgetinZicht genaamd ondersteunen voor (1) preventie-initiatieven en nazorg om schuldenlast of herval in schuldenlast te voorkomen en (2) initiatieven ter ondersteuning van een toegankelijke, cliëntgerichte en integrale budget- en schuldhulpverlening, om gezinnen en personen in staat te stellen om zelf verantwoordelijkheid te (leren) dragen voor hun duurzame budgetmanagement.

Daarnaast vermeldt het Vlaamse Regeerakkoord en mijn beleidsnota dat we in het kader van schuldbemiddeling, budgetbegeleiding en budgetbeheer sterker inzetten op zelfredzaamheid. Om verdere schuldopbouw te voorkomen sluiten we protocols met de nationale kamer van de gerechtsdeurwaarders en zorgen we voor de mogelijkheid van een betere gegevensuitwisseling van lokale besturen en CAW's met nutsvoorzieningen, telecomoperatoren en kredietinstellingen.